

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 025503 21 Uvp
Banjaluka, 14.09.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće Željke Vujanović, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi M. Dž. iz B., Ulica Đ. Đ. broj .../..., koga zastupa punomoćnik B. G., advokat iz B., Ulica P. R. broj ... (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj 21.04/952.2-37/19 od 18.09.2019. godine, tužene Uprava ... B., u predmetu brisanja upisa prava svojine, odlučujući o zahtjevu zainteresovanih lica Lj. B. iz B., Ulica Đ. Đ. broj .../... i B. K. iz B., B. S. D. broj ..., koje zastupa punomoćnik M. Đ., advokat iz B., Ulica V. P. broj ..., za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 025503 19 U od 11.11.2020. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 14.09.2022. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev zainteresovanih lica za nadoknadu troškova postupka.

Obrazloženje

Pobijanom presudom (stavom 1. izreke) uvažena je tužba i poništen uvodno označeni osporeni akt, kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv zaključka Područna ... B. broj 21.11/952.2-3549/17 od 16.07.2019. godine. Tim prvostepenim zaključkom je odbačen, kao nepotpun, zahtjev tužioca za brisanje upisa prava svojine na stanu koji se nalazi u B. u Ulici Đ. Đ. broj ..., stan broj 20, sprat 3, izvršen u korist Lj. B. i B. K.. Stavom 2. izreke pobijane presude obavezana je tužena da tužiocu nadoknadi troškove upravnog spora u iznosu od 843,35 KM, u roku od 30 dana od dana prijema presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Uvaženje tužbe se obrazlože razlozima da je tužena nezakonito postupila kada je ostavila na snazi zaključak prvostepenog organa od 16.07.2019. godine, jer je isti, kao i osporeni akt, donesen uz povrede pravila postupka koje su od uticaja na rješenje stvari. Sud je interpretirao tok upravnog postupka navodeći da iz stanja spisa proizilazi da je tužilac dana 22.11.2017. godine podnio zahtjev za brisanje upisa prava svojine na stanu koji se nalazi u B. u Ulici Đ. Đ. broj ..., stan broj ..., sprat ..., izvršen u korist B. Lj. i K. B., te da je postupajući po istom prvostepeni organ dopisom od 02.02.2018. godine pozvao tužioca da otkloni nedostatke zahtjeva, na način da dostavi presudu kojom sud nalaže brisanje upisa prava svojine na predmetnom stanu, uz upozorenje da će ukoliko traženo ne dostavi u ostavljenom roku, zahtjev biti odbačen u skladu sa članom 125. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 13/02, 87/07, 50/10 i 66/18 - u daljem tekstu: ZOUP). Dalje je sud naveo da je dana 14.02.2018. godine tužilac dostavio izjašnjenje, pa budući da nije dostavio odluku suda kojom je naloženo brisanje upisa prava svojine na predmetnom stanu, prvostepeni

organ je pozivom na odredbu člana 125. ZOUP, zaključkom od 16.07.2019. godine, odbacio zahtjev tužioca kao nepotpun, koju odluku je podržala tužena osporenim aktom, što po stavu suda nije zakonito postupanje. Ovo stoga što se prvostepeni organ uopšte nije osvrnuo na činjenicu da je tužilac, u izjašnjenju od 14.02.2018. godine, znači u toku prvostepenog postupka, izmijenio zahtjev na način da je zatražio ispravku greške upisa prava svojine na predmetnom stanu na ime zainteresovanih lica, u smislu odredbe člana 140. Zakona o premjeru i katastru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 6/12, 110/16 i 62/18 - u daljem tekstu: Zakon o premjeru i katastru), a niti se, u zaključku pozvao na odredbe materijalnog prava iz kojih bi proizlazila nepotpunost zahtjeva tužioca. Sud je naveo da se samo pozivanje na normu procesnog prava, u ovom slučaju odredbu člana 125. ZOUP, ne može smatrati dovoljnim za stav organa da je zahtjev tužioca nepotpun, pa proizlazi da je takvim postupanjem prvostepeni organ počinio povrede pravila postupka koje su dovoljan razlog za njegovo poništenje. Umjesto da sankcioniše takvo postupanje prvostepenog organa, tužena, po stavu suda, čini dalje povrede pravila postupka odbijajući osporenim aktom žalbu tužioca, iako je tužilac u žalbi ukazivao, a na šta ukazuje i u tužbi, da je prvostepeni organ u ovoj upravnoj stvari trebao odlučiti o njegovom zahtjevu kao o zahtjevu za ispravku greške primijenom odredbe člana 140. stav 2. Zakona o premjeru i katastru, a ne odbaciti njegov zahtjev, pri čemu tužena proširuje razloge za pravilnost prvostepenog zaključka van činjenica koje su utvrđene u prvostepenom postupku, jer o tim navodima koje tužena iznosi u osporenom aktu, zaključak od 16.07.2019. godine ne sadrži nikakvo utvrđenje, a pogotovo ne utvrđenje o osnovanosti zahtjeva tužioca, pa shodno svemu navedenom proizilazi da tužena nije pravilno odlučila u smislu odredbe člana 225. stav 1. ZOUP na koju se pozvala, a što je, prema nalaženju suda, razlog za poništenje osporenog akta.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), zainteresovana lica Lj. B. i B. K. pobijaju zakonitost iste zbog povrede propisa o postupku koja je od uticaja na rješenje stvari i pogrešne primjene materijalnog prava. Interpretiraju stav nižestepenog suda koji se u bitnom svodi na to da se prvostepeni organ nije osvrnuo na to da je tužilac svoj inicijalni zahtjev za brisanje upisa prava svojine na stanu u Ul. Đ. Đ. broj .../..., stan broj 20 izvršenog u korist zainteresovanih lica, izmijenio na način da je zatražio ispravku greške upisa prava svojine na predmetnom stanu izvršenom u korist zainteresovanih lica, u smislu odredbe člana 140. Zakona o premjeru i katastru. Ovaj suštinski stav suda smatraju nepravilnim, jer u predmetnoj upravnoj stvari nema drugog zahtjeva tužioca, niti proširenja istog, jer tužilac, ni sud, nisu naveli u čemu se razlikuju prvi i drugi zahtjev, obzirom da se u okolnostima konkretnog slučaja de facto i de iure, radi o jednom zahtjevu, s tim da se drugi zahtjev odnosi na dopunu razloga o osnovanosti prvog zahtjeva. Zaključuju da se ovdje radi o potpuno istom jednom zahtjevu za brisanje prava svojine B. K. i upisa prava svojine na tužioca, o čemu nije odlučeno u parnici koja se vodila kod nadležnog suda, pa se ne može prihvatiti izmjena prvog zahtjeva drugim kojim se traži ispravka greške. Ukazuju da je navodna greška nastala ne radom Katastra, već propustom tužioca da u građanskoj parnici petitom tužbenog zahtjeva zatraži da sud odluči da se na osnovu presude naloži tuženim (ovdje zainteresovanim licima) da izdaju valjanu ispravu za brisanje B. K. kao vlasnika predmetnog stana na osnovu ugovora o kupoprodaji, a koji propust tužilac ne može sada smatrati greškom Katastra, niti od tog organa tražiti ispravku greške koja je počinjena u vođenju građanske parnice gdje se tužilac odrekao ovog dijela tužbenog zahtjeva. Dakle, greška nije nastala u knjiženju B. K. kao vlasnika stana od strane Katastra, već je ista, ako se uopšte može nazvati greškom, nastala propustom tužioca da od suda u građanskoj parnici, pored zahtjeva da se utvrdi ništavost ugovora o kupoprodaji po kojem je B. K. stekla pravo vlasništva na predmetnom stanu, zatraži da izda valjanu ispravu da se ona briše kao vlasnik stana, a da će tu ispravu, ako ona tako ne postupi, zamijeniti presuda. S obzirom da ugovor o kupoprodaji, kao pravni osnov

upisa prava vlasništva B. K. nije stavljen van snage ili poništen, ona je i sada upisana kao vlasnik predmetnog stana. Podsjeća da su između stranaka vođena dva parnična postupka, prvi koji se ticao pravne valjanosti ugovora o doživotnom izdržavanju kojeg je tužilac zaključio sa ocem (pravnim prednikom stranaka), te drugi u kojem je tužilac konačno postavio samo tužbeni zahtjev za predaju u posjed predmetnog stana, a ne i brisanje upisa prava vlasništva zainteresovanih lica i svoj upis, pa tužilac znajući da se radi o presuđenoj stvari, želi u upravnom postupku izmijeniti parnične presude i ispraviti svoje greške učinjene u tim parnicama, kvalifikujući ih kao greške organa. Zbog navedenog predlažu da se zahtjev uvaži i pobijana presuda ukine, a postavili su i zahtjev za nadoknadu troškova ovog postupka koji se odnose na sastav zahtjeva od strane advokata u ukupnom iznosu od 1.755,00 KM sa taksom na zahtjev u iznosu od 200,00 KM.

Tužena je dostavila odgovor na zahtjev u kojem navodi da ostaje kod razloga datih u obrazloženju osporenog akta.

Tužilac nije dostavio odgovor na zahtjev.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), odlučeno je kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Pravilno je pobijanom presudom uvažena tužba i poništen osporeni akt tužene od 18.09.2019. godine, uz iznošenje valjanih i argumentovanih razloga od strane nižestepenog suda koje zainteresovana lica nisu dovela u sumnju navodima zahtjeva.

Ispravno je nižestepeni sud iznio tok ovog upravnog postupka iniciranog zahtjevom tužioca podnesenim dana 22.11.2017. godine kojim je zatražio brisanje upisa prava svojine na predmetnom stanu izvršenom u korist zainteresovanih lica Lj. B. i B. K., koji zahtjev je tužiocu dopisom prvostepenog organa od 02.02.2018. godine vraćen na dopunu, uz nalog da dostavi presudu kojom sud nalaže brisanje upisa prava svojine na tom stanu, dalje pravilno zaključujući da se prvostepeni organ prilikom vraćanja zahtjeva na dopunu tužiocu, nije pozvao na odredbe materijalnog prava iz kojih proizilazi nepotpunost inicijalnog zahtjeva tužioca, već samo na odredbu člana 125. ZOUP kao procesnu odredbu, osnovom koje je zahtjev i odbacio, što jeste povreda pravila postupka, a što je morala uočiti tužena, kako to obrazlaže i nižestepeni sud.

Takođe, ispravno sud zaključuje da je tužilac nakon prijema ovog dopisa prvostepenog organa, izjašnjenjem od 14.02.2018. godine, dakle u toku upravnog postupka, izmijenio svoj zahtjev decidno tražeći ispravku greške u vezi sa upisanim pravom svojine na predmetnom stanu pozivajući se na odredbu člana 140. Zakona o premjeru i katastru, a na koju izmjenu zahtjeva prvostepeni organ nije dao nikakav osvrt, iako je bio dužan da to učini. Ovo stoga što stranka u upravnom postupku ima pravo da zahtjev izmijeni, sve do donošenja prvostepenog rješenja, pod uslovom da se izmijenjeni zahtjev zasniva na bitno istom činjeničnom osnovu, jer tako propisuje odredba člana 118. ZOUP, nevezano za to da li je taj izmijenjeni zahtjev osnovan ili nije, o čemu se naknadno donosi odluka.

U tom je pravcu tačan i konačni zaključak suda da se tužena, umjesto da sankcioniše ovakvo nezakonito postupanje prvostepenog organa, sama upustila u ocjenu osnovanosti izmijenjenog zahtjeva tužioca (analizirajući presude donesene u parnicama koje su vođene između stranaka), o čemu se uopšte nije izjašnjavao prvostepeni organ koji je zaključkom od

16.07.2019. godine zahtjev tužioca odbacio kao nepotpun, što je sve nižestepeni sud pravilno obrazložio u pobijanoj presudi dajući valjane upute za ponovljeno postupanje koje u svemu podržava i ovaj sud.

Kod ovakvog stanja stvari, proizilazi da u pobijanoj presudi nisu ostvareni razlozi nezakonitosti predviđeni odredbom člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev zainteresovanih lica za vanredno preispitivanje iste odbija, na osnovu odredbe člana 40. stav 1. istog zakona.

Obzirom da je zahtjev za vanredno preispitivanje odbijen, zainteresovana lica nemaju pravo na nadoknadu troškova ovog postupka, pa se stavom 2. izreke ove presude zahtjev za nadoknadu istih odbija kao neosnovan, na osnovu odredaba člana 49. i 49a. ZUS.

Zapisničar
Željka Vujanović

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša